

פעילות מערך חוקרי השבויים (החק"ש) במבצע "צוק איתן"

מבצע "שובו אחים"

בתחילתו של קיץ 2014 התקבל דיווח על חטיפת שלשה נערים ישראלים בגזרת גוש עציון. מרחב ארצי (על מדוריו השונים) בפיקודו של סא"ל הראל קצין וגדוד החקשי"ם הקרבי בפיקודו של סא"ל (מיל") איציק אלקובי הצטרפו לפעילות החיפושים של צה"ל ועשרות חקשי"ם התלוו לכווחות הסורקים מבית לבית בגזרת חברון, תוך תקווה כמוסה לאתר את שלושת הנערים בחיים (תקווה שלדאבון כולנו נגוזה כעבור מספר ימים).

היחידה הקימה חמ"ל במתקן האימונים של פיקוד מרכז משם היא ניהלה את פעילות החקירות. תוך כדי התנהלות המבצע החלה גזרת רצועת עזה "לבעור" ומטחי רקטות החלו ליפול ברחבי עוטף עזה, בגזרה הדרומית ובמרכז הארץ. היה ברור כי במקביל לפעילות באיו"ש יש להתחיל להיערך למבצע נרחב ברחבי הרצועה.

בשלב זה – כמו כל צה"ל – היה צורך לנהל שני מאמצים במקביל, האחד להמשיך את פעילות הסריקות בגזרת חברון והשניה להתחיל בבניית וצבירת הסד"כ לטובת המבצע בעזה.

מבצע "צוק איתן"

חלק מהחקשי"ם שהשתתפו בפעילות הסריקות באיו"ש הועברו לשלב ההכנות למבצע ברצועה, כמו כן גויסו חק"שים נוספים בהיקף ניכר, בהתאם לסד"כ הכוחות של צה"ל שתוכנן לקחת חלק במבצע. בסך הכל הוצבו חק"שים בכלל הכוחות שהשתתפו במבצע על פי השיבוץ הקבוע. ראוי לציין לחיוב את עוצמת ההתנדבות המרשימה של אנשי המילואים של היחידה, הטלפונים לא פסקו לצלצל, אנשים רבים ביקשו לוודא שהם נקראים ושלא שכחו אותם בשיבוץ, התעניינו היכן ניתן לסייע ואף הציעו להחליף את הקצינים הפועלים בשטח לצרכי ריענון.

על מנת להיערך בצורה מיטבית ללחימה, החקשי"ם נלקחו למתקן האימונים החטיבתי של הצנחנים בשומריה, כדי לבצע אימוני הכנה, שיחות ותדרוכים הן בפן המקצועי והן בפן המנטלי. אנשי המילואים עברו אימוני נשק, לחימה, רענון חקירה וסקירות מודיעין.

במהלך האימון ניגש לסא"ל הראל קצין אחד החקשי"ם – אוהד שמש – וביקש לשוחח עימו בצד. בחיוכו הביישני הוא עידכן את הראל, בשקט לבל ישמעו האחרים, כי הוחלט להעניק לו פרס מצטיין ר' שירות הבטחון הכללי, לאור הצטיינותו בפעילות בגזרה הדרומית.

במהלך ההכנות בנתה היחידה מספר מכלולים שייצגו כמעט את כלל יכולות היחידה שבאו לידי ביטוי במהלך המבצע במרחבים השונים וביכולות אחרות שונות. כמו כן הוקמו חמלי"ם ייעודיים במטה היחידה, בפיקוד, באוגדות ובחטיבות השונות.

המבצע החל ביום 8 ביולי 2014, כוחות צה"ל נכנסו לתוך שטחי הרצועה והחלו בפעילות מבצעית אינטנסיבית, כאשר כבר בשלבים מוקדמים של המבצע החל לזרום מודיעין איכותי שהגיע מתחקורים וחקירות בשטח. המודיעין נתן תמונת מצב על אזורי פעילות של החמאס, מינהור ומטענים שהונחו לפגיעה בכוחות המתקדמים. עשרות מנחקרי השטח הוצאו ארצה והועברו להמשך חקירה בשב"כ.

בגזרת חטיבת הצנחנים שפעלה באזור ח'אן יונס, החלה לחימה משמעותית, ולצערינו באחד הקרבות, ביום 21.7.2014, נפגע החק"ש רב סמל ראשון אוהד שמש ז"ל ומותו נקבע כבר בשטח, למחרת תוך כדי שהכוחות נלחמים ברצועה ליונינו אותו למנוחת עולמים בבית העלמין במזכרת בתיה. את פרס ההצטיינות בשב"כ קיבלה במקומו רעייתו שלוותה באימו, ומשפחת שמש הפכה לחלק ממשפחת היחידה. אוהד שמש ז"ל נוסף לרשימת אנשי יחידה אחרים שנפלו במערכות ישראל. יהי זכרו ברוך!

אוהד שמש רב סמל ראשון

נפל ביום כ"ג תמוז תשע"ד

21.7.2014

עם התקדמות הכוחות החליטה היחידה על פתיחת מתקני חקירה (מתקשי"ם) הן בבית הספק בקיבוץ מגן והן בגזרה הצפונית סמוך לנתיב העשרה. לטובת פעילות החקירות במתקנים הגיע תגבור משמעותי של חוקרים איכותיים ומנוסים, אנשי מילואים, מ"הגדוד העורפי". במתקני החקירות עברו מאות נחקרים, המודיעין זרם בצורה סדורה, תוך עיבודו על ידי אנשי המודיעין בסדיר ובמילואים, ושימש את הכוחות תוך כדי לחימה.

בכל אירוע משמעותי בגזרת הלחימה היו אנשינו בשטח. נציין כדוגמא את אירוע המנהרה בה נהרג הדר גולדין ז"ל עם כמה מחייליו, שגם שם היה בכוח חק"ש שסייע לכוחות אחרי ההתקלות.

מבצע "צוק איתן" ארך 50 ימים והסתיים ביום 26.8.2014. עד ראשית חודש ספטמבר שוחררו מרבית חיילי המילואים של היחידה שלקחו בו חלק.

סיכום

במהלך המבצע הובהר שוב, כי החק"ש הינו זרוע משמעותית מאד של מפקדי הכוחות הלוחמים בכל דרגי השטח, ולמעשה הם אנשי המודיעין הזמינים ביותר לכוחות, היודעים לתת מענה איכותי וטוב ובזמן אמת.

במהלך המבצע הוכח שוב כי ליחידה 504, מעבר ליכולותיה המרשימות ופורצות הדרך בשגרה, יש מערך מילואים משמעותי, משקיע ומקצועי, ששוב ושוב בעיתות חירום מוכיח את תרומתו המשמעותית למערך הלוחם בצה"ל.

נכתב ע"י סא"ל (מיל) הראל קצין